

24.3.2023

ОТЧЕТ СЛЕД КОМАНДИРОВКА

за командировка след констативното посещение в град Вашингтон, САЩ, от 18 до 22 юли 2022 г. с цел да се повиши осведомеността и да се обсъди въздействието на Акта на САЩ за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки (FATCA) върху гражданите на ЕС и да се проведе размяна на мнения с представители на Конгреса и правителството на САЩ с оглед на намирането на решения на проблемите, повдигнати в петиции 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021 и 0394/2021, с които се сблъскват многобройните граждани на ЕС и членовете на техните семейства, засегнати от извънтериториалното прилагане на основаното на гражданството данъчно облагане

Комисия по петиции

Участници в командировката:

Яна Том	(Renew) (ръководител)
Александер Бернхубер	(PPE)
Кристина Маестре Мартин де Алмагро	(S&D)
Марк Анжел	(S&D)
Улрике Мюлер	(Renew)
Косма Златовски	(ECR)
Марио Фуроре	(NI)

Увод

Акът на САЩ за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки (FATCA) задължава европейските и други чуждестранни финансови институции да докладват на американските данъчни власти за всички авоари на свои клиенти, които имат или са имали връзки със САЩ. FATCA се прилага чрез междуправителствени споразумения, които Съединените щати са договорили двустранно със 113 държави, включително почти всички държави – членки на ЕС. Целта на FATCA е да се бори с укриването на данъци от страна на данъкоплатци, базирани в САЩ, но на практика актът засяга голям брой европейски граждани, по-специално „случайните американци“ – граждани, които са получили американско гражданство при раждането си на американска територия или от американските си родители, но на практика нямат никакви връзки със САЩ, както и членовете на техните семейства, които не са американски граждани. Тъй като законодателството налага тежки финансови последици (процент от стойността на американските активи), когато доставчиците на финансови услуги не спазват изискванията, наложени от FATCA, това е причина редица финансови институции да избягват всякакви търговски сделки с клиенти, които имат връзка със САЩ, било то действителна или недействителна. Подобна дискриминация може да доведе до нарушаване на Директивата относно платежните сметки¹, съгласно която всички пребиваващи в ЕС лица имат право на платежна сметка с основни характеристики. Друг проблем, с който се сблъскват гражданите, финансовите институции и правителствата на държавите – членки на ЕС, във връзка с FATCA, е свързан с докладването на данни при отсъствието на американски данъчен идентификационен номер или социалноосигурителен номер. Въпреки облекчените мерки, предприети до момента от органите на САЩ по отношение на лицата с американско гражданство, които желаят да се откажат от това си гражданство (мерки, за които услугите на Комисията вече докладваха на комисията по петиции (PETI)), гражданите на ЕС с американско гражданство продължават да се сблъскват със специфични трудности (напр. сложни процедури и високи такси за отказ от гражданство – приблизително 2300 USD). Службата за вътрешни приходи на САЩ (IRS) е изразила готовността си да проучи по-добре обстоятелствата, при които чуждестранните финансови институции не могат да докладват данъчен идентификационен номер (ДИН). IRS посочи, че подобна информация ще позволи на администрацията на САЩ да обмисли допълнително дали могат да се предприемат допълнителни мерки за насърчаване на докладването на ДИН и дали могат да бъдат предложени допълнителни облекчения за чуждестранните финансови институции или американските данъкоплатци, пребиваващи в чужбина.

Във връзка с това, че чуждестранните финансови институции са длъжни да докладват финансови данни за клиенти, свързани със САЩ, бяха повдигнати и въпроси относно спазването на регламента на ЕС относно неприкосновеността на личния живот, включително член 96 от Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)² и член 61 от Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните

¹ Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

² Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г, стр. 1).

(ДПЗД)³. Съгласно тези членове съществуващите международни споразумения относно международното предаване на лични данни, които са в съответствие с правото на Съюза, приложимо преди влизането в сила на ОРЗД или ДПЗД, остават в сила, докато не бъдат изменени, заменени или отменени.

Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) счита, че за да се гарантира, че нивото на защита съгласно ОРЗД и ДПЗД не се подкопава при предаването на лични данни извън ЕС, следва да се обмисли привеждането на тези споразумения в съответствие с ОРЗД и ДПЗД, в случай че това все още не е направено.

Въз основа на това ЕКЗД също така прикани държавите членки да оценят и при необходимост да преразгледат своите международни споразумения, които включват международно предаване на лични данни, като например споразуменията, свързани с данъчното облагане (напр. с автоматичния обмен на лични данни за данъчни цели), за да определят дали не е необходимо допълнително привеждане в съответствие с действащото законодателство на ЕС, съдебната практика и насоките на ЕКЗД.

Както се посочва и в изявлението на ЕКЗД, националните органи за защита на данните, в качеството си на правоприлагащи органи по въпросите на защитата на данните, играят основна роля в предоставянето на помощ и съвети на органите на държавите членки в това отношение.

Петициите и техните вносител

Като основа за това констативно посещение послужиха следните петиции:

- Петиция № 1088/2016, внесена от г-н J. R., с френско гражданство, относно предполагаемо нарушение на права на ЕС от страна на Акта на САЩ за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки (ФАТСА) и екстериториалното действие на законите на САЩ в ЕС;
- Петиция № 1470/2020, внесена от Роналд Ариес, с нидерландско гражданство, относно проблеми с ФАТСА след смяна на банката;
- Петиция № 0323/2021, внесена от G. L., с френско гражданство, подкрепена от четири подписа, относно предполагаемо нарушение на определени права на граждани с двойно европейско/американско гражданство, произтичащо от Акта за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки (ФАТСА);
- Петиция № 0394/2021, внесена от Лий Никлърс, с американско гражданство, относно освобождаването на граждани на САЩ от разпоредбите на Регламента за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) поради Акта за спазване на данъчното

---

³ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОБ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89 – 131).

законодателство във връзка със задгранични сметки (FATCA).

Резюме на проведените срещи

18 юли 2022 г., понеделник

15:45 ч. – 16:55 ч.

Елиз БИЙН, бивш директор на персонала и главен съветник, Постоянна подкомисия за разследвания към Сената на САЩ

Г-жа Бийн запозна членовете на делегацията на РЕТИ с историята на създаването на FАСТА. Тя отбеляза, че причината за изготвянето на законодателството е борбата с избягването и укриването на данъци от страна на американски граждани с висока нетна стойност на активите, които се възползват от вратички, за да укриват активи от американските данъчни органи, като придобиват статут на пребиваващи и финансови услуги в държави извън САЩ. Членовете на ЕП бяха информирани, че FАТСА е допринесъл за принуждаването на финансовите институции и граждани на САЩ да разкрият активи, които преди това са били скрити от IRS, или за довеждането до тяхното репатриране. Г-жа Бийн подчерта, че лицата с по-ниска нетна стойност на активите или обикновените граждани понасят само малка административна тежест при спазването на FАТСА, тъй като предвидените в акта прагове за активите, над които САЩ действително ще прилагат екстериториално данъчно облагане, са относително високи. Тя също така постави под въпрос достоверността на съобщенията, че на обикновени граждани, пребиваващи в ЕС, са отказвани банкови услуги.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Яна Том попита събеседничката дали не смята, че приложното поле на FАТСА обхваща твърде широка група хора, за които не е задължително да бъдат обект на законодателството, и дали двустранните междуправителствени споразумения, подписани от САЩ с други държави, са идентични. Тя отбеляза също така, че на някои граждани на ЕС, свързани със САЩ, или на лица с двойно гражданство са били отказвани банкови услуги. Г-жа Том попита и за липсата на пропорционалност на данните, които се изпращат от ЕС към САЩ. Тя поиска данни за количественото въздействие на FАТСА.

Марк Анжел коментира, че липсва пропорционалност при прилагането на FАТСА. Той постави въпроса дали системата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за общ стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ) не е по-силен инструмент от FАТСА. Попита и за случайните американци, които нямат ДИН и на които са отказвани банкови услуги. Също така отправи въпрос дали е налице желание да се подобри пропорционалността на обмена на данни съгласно FАТСА.

Александер Бернхубер попита дали участието на банките във FАТСА е задължително и дали всички държави от ЕС са подписали междуправителствени споразумения относно този акт.

Г-жа Бийн посочи, че някои елементи на междуправителствените споразумения се

различават леко, но няма съществени разлики. Тя изрази съмнения относно твърденията, че отказът от предоставяне на банкови услуги е резултат от FATCA и че е широко разпространен. Също така отбеляза, че данни се обменят единствено за целите на борбата на данъчните органи с незаконните практики. В този смисъл посочи, че защитата на неприкосновеността на личния живот има предимство пред разследванията на правоприлагащите органи. Тя обърна внимание на факта, че повечето граждани с двойно гражданство не са обект на FATCA, тъй като има прагове, под които никой данъкоплатец не е длъжен да докладва (50 000 USD в брой или в активи за пребиваващите в САЩ лица и значително по-високи прагове за пребиваващите извън САЩ лица). Подчерта, че повечето големи банки са се регистрирали по FATCA, така че отговарят на изискванията и в този смисъл не би следвало да има проблеми при предоставянето на услуги. Що се отнася до обмена на информация по ОСПИ спрямо FATCA, тя отбеляза, че ОСПИ изисква допълнителна информация в сравнение с FATCA, включително салдо по сметката и действителен собственик. Съгласно FATCA не се предоставя информация за салдото по сметката, а за получените доходи, което според нея е недостатък, тъй като много престъпни лица се възползват от това, като откриват безлихвени сметки. Според г-жа Бийн предвидената във FATCA санкция за финансовите институции не съществува в ОСПИ. По отношение на ДИН тя отбеляза, че процедурата по получаването на такъв е сравнително лесна.

Г-жа Бийн посочи, че макар за банките да не е задължително да се присъединят към FATCA, повечето са го направили, тъй като по-голямата част от ЕС е подписала междуправителствени споразумения. Тя отбеляза, че данните за въздействието на FATCA са много оскъдни, ако въобще има такива. Подчерта също така, че не е необходимо физическите лица да докладват данни, тъй като това се прави от финансовите институции. Санкции се налагат на финансови институции, а не на физически лица, добави тя. Тя призна, че законодателството относно американското гражданство е неадекватно, и изрази убеждението си, че е налице желание да се облекчи тежестта, що се отнася до „случайните американци“. Тя обобщи, че FATCA е довел до високо ниво на спазване на данъчното законодателство. В заключение г-жа Бийн посочи, че в основата на лобирането срещу FATCA са лица с висока нетна стойност на активите в САЩ и че макар първоначално актът да е създавал затруднения за обикновените граждани, това вече не е така. Г-жа Бийн се съгласи, че следва да има известна степен на пропорционалност на санкциите за случаите на неоголямо и непреднамерено неспазване от страна на граждани. Също така тя изрази мнението, че декларацията за отказ от гражданство по рождение следва да бъде опция и за родителите на бебета, родени на територията на САЩ.

17:00 ч. – 18:00 ч.

Среща на делегацията на Европейския парламент със Ставрос ЛАМБРИНИДИС, посланик на ЕС в САЩ (заедно с делегацията от членове на Европейския парламент за отношенията със САЩ)

Посланикът информира членовете на ЕП за политическата ситуация в САЩ, която е белязана от партийно разделение, и за предизвикателствата, пред които е изправена американската политическа институция след размириците на 6 януари в Капитолия и около нея. Той запозна присъстващите с някои от конституционните въпроси в дневния ред на Върховния съд на САЩ. По въпроса за отношенията между ЕС и САЩ, посланик Ламбринидис отбеляза, че администрацията на Байдън се ангажира по-активно с международните партньори и е по-отворена към тях, например ЕС, че двустранните отношения със Съюза са по-добри от всякога и че общественото

възприятие на Европейския парламент се е подобрило значително през последните години. САЩ са запознати с важното законодателство, което Парламентът прие наскоро. Членовете на ЕП бяха информирани и за усилията, които делегацията на ЕС е положила след приемането на FATCA, за да внуши на американските си колеги необходимостта от смекчаване на неблагоприятните последици от акта за обикновените граждани, пребиваващи в ЕС и имащи връзки със САЩ. Посланик Ламбринидис отбеляза, че в последно време като че ли е налице откритост за решаване на проблемите, породени от FATCA. Той изтъкна една от трудностите пред администрацията на Байдън, а именно да накара Конгреса да потвърди поетите от президента ангажименти, особено в светлината на междинните избори. Подчерта, че агресията на Русия в Украйна е променила донякъде външнополитическата позиция на САЩ, която сега е насочена повече към Европа. Ламбринидис даде оценка и на икономическата ситуация в САЩ, които се сблъскват с инфлационен натиск.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Марк Анжел попита дали американските колеги знаят към кого да се обърнат, когато искат да се свържат с ЕС. Също така той отбеляза, че приоритетното място на правата на жените в дневния ред на демократите ще им помогне в предстоящите междинни избори.

Радослав Шикорски отправи въпрос към посланика относно мнението на САЩ за руската агресия срещу Украйна.

Посланик Ламбринидис отговори на въпросите на членовете на ЕП, като отбеляза, че подобряването на отношенията между ЕС и САЩ прави провеждането на редовни политически дискусии по-надеждно. Също така той отбеляза, че в някои от по-консервативните части на САЩ е имало първоначална реакция срещу демократите във връзка с някои културни, свързани с равенството между половете и политически дебати, но това вероятно няма да окаже сериозно влияние върху междинните избори.

09:30 ч. – 10:15 ч.

Приветствие от Джоузеф ДЪН, ръководител на Бюрото за връзка на Европейския парламент във Вашингтон

Г-н Дън приветства първото по рода си посещение на комисията РЕТІ във Вашингтон. Той поздрави членовете на ЕП за това, че вече са оказали въздействие върху САЩ чрез организирането на констативното посещение относно FATCA. Представи накратко историята на създаването на Бюрото за връзка на Европейския парламент и неговите дейности, които включват честа размяна на мнения относно политиката, повишаване на осведомеността по въпроси от особена важност за Парламента. Мисията на Бюрото е също така да подобри отношенията с Конгреса на САЩ. Г-н Дън доразви информацията на посланик Ламбринидис относно политическата ситуация в САЩ и законодателните приоритети на администрацията на Байдън – процес, който е изпълнен с трудности поради изключително малкото мнозинство на демократите в Сената. Той отбеляза, че през последните години приемането на закони от две партии на практика е спряло. Също така той обърна внимание на правомощието на президента да издава изпълнителни заповеди, чрез които могат да се приемат закони, но те могат да бъдат отменени от Конгреса. Г-н

Дън информира членовете на ЕП относно вътрешните сътресения в двете политически партии по отношение на съответните им кандидати за президентската надпревара през 2024 г. Той отбеляза, че една от малкото точки на съгласие между партиите в САЩ е позицията им спрямо Китай. Г-н Дън изтъкна, че САЩ определят неотдавнашното законодателство на ЕС, като например Законодателния акт за цифровите пазари, за несправедливо спрямо американските технологични дружества. Също така той подчерта, че за разлика от Европейския парламент структурата на комисиите в Конгреса е много по-слаба и че законодателната власт е в ръцете на лидерите на Конгреса, докато типичният конгресмен обикновено работи изолирано, с изключение на гласуванията.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Марк Анжел попита за причините, поради които членовете на Конгреса рядко посещават Европейския парламент, и дали има аналог на г-н Дън в брюкселското представителство на САЩ в ЕС. Той попита и за акцента върху правата на жените след отмяната на законодателството, гарантиращо правото на аборт.

Яна Том отбеляза, че що се отнася до FATCA, ЕС не е успял да получи мандат за преговори. Тя попита и за мнението на г-н Дън относно шансовете за успех при постигането на подобрения в прилагането на акта. Г-жа Том отправи въпрос дали евентуален републикански контрол в правителството на САЩ би довел до промяна в позицията на САЩ по отношение на руската агресия срещу Украйна. Тя попита за епизодичното въздействие на критиките на Парламента по отношение на определени политики на САЩ.

Улрике Мюлер отправи въпрос относно законодателната безизходица, при която е почти невъзможно да се приемат закони, и изрази загриженост, че това пречи на приемането на важни закони, включително за борба с глобалното затопляне.

Г-н Дън отговори, че Конгресът на САЩ има много ограничен брой постоянни делегации и това е основната причина. Структурата, натоварена с взаимодействието, е Трансатлантическият диалог между законодателите. САЩ имат групи за приятелство, които обаче не са особено активни. Делегации на Конгреса се изпращат под контрола на Държавния департамент и в сътрудничество с военните. Техният начин на работа не е много прозрачен, което затруднява взаимодействието. Г-н Дън спомена също, че има голям интерес към организацията на Европейския парламент, тъй като е необходима реформа на организацията на Конгреса. Посещения на членовете на Конгреса биха могли да бъдат подобрение, ако Парламентът може да отпусне финансови средства за това. Той отбеляза, че въпреки че е било предложено да се открие офис на САЩ в Парламента, не са били предприети действия в тази насока. Внесените в Конгреса през 2010 и 2011 г. законопроекти за създаване на офис в Брюксел не са получили мнозинство. Той отбеляза, че войната в Украйна е сближила ЕС и САЩ и че подкрепата за Украйна в САЩ е двупартийна. В същото време републиканците подкрепят усилията само с резерви. Г-н Дън подчерта, че по отношение на FATCA подходът на комисията PЕТІ да апелира към отделните членове е правилната стратегия и че събеседниците от PЕТІ са много високопоставени и видни членове на ЕП и като такива те са правилната отправна точка към законодателната власт. Също така той отбеляза, че в системата на САЩ изпълнителната власт е относително силна и че планираните срещи с административната

част са много важни. Той предупреди и за рисковете за трансатлантическите отношения, ако в Конгреса отново има републиканско мнозинство. Г-н Дън подчерта необходимостта от повече диалог, като същевременно призна нуждата от своевременно повдигане на въпросите, които будят загриженост. Той информира членовете на ЕП, че законодателната система е блокирана и не дава резултати. Отговори, че правата на жените заемат важно място в дневния ред и са основно поле на политическа борба.

10:30 ч. – 12:00 ч.

Обмен на мнения с данъчни съветници от посолствата на държавите – членки на ЕС, в САЩ, работещи по FATCA

Данъчните аташета споделиха с членовете на ЕП вижданията си по въпроси, свързани с прилагането на FATCA, като се започне от липсата на реципрочност при обмена на информация, трудностите, с които се сблъскват гражданите при получаването на банкови услуги, задължението за попълване на данъчни декларации, разходите и пречките, свързани със спазването на акта, включително получаването на ДИН, и се стигне до сложността и разходите, свързани с отказа от американско гражданство. Те отбелязаха, че Министерството на финансите на САЩ е направило предложения за подобрения, като част от предложенията в „Зелената книга“ (предложения за законодателни мерки), но те все още не са придвижени в Конгреса. Беше изтъкнато значението на издадените от Министерството на финансите насоки относно спазването на акта, както и фактът, че тези насоки скоро ще отпаднат. Представителят на Комисията отбеляза, че през последните години са постигнати успехи в подобряването на ситуацията, но все още има какво да се очаква. Всички събеседници се съгласиха, че има признаци, че от страна на САЩ напоследък има по-голяма възприемчивост по този въпрос. Данъчните аташета изтъкнаха и факта, че не само гражданите, но и банките в ЕС се сблъскват с трудности при спазването на FATCA. Те подчертаха, че ЕС също е отправил предложения за спазването на акта от банките и че насоки от страна на Министерството на финансите относно спазването на законодателството биха били добре дошли. Ирландският представител представи неофициални данни за излизане на банка от Ирландия и пренасочване на нейните клиенти към други банки, някои от които са отказали да предоставят услуги на граждани, за които са подозирали, че имат връзки със САЩ. В заключение те отбелязаха, че в средносрочен и дългосрочен план ще бъде необходимо да се промени самият FATCA, тъй като ще трябва да бъдат отчетени цифровите валути и криптоактивите.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Яна Том попита дали междуправителствените споразумения, подписани от държавите – членки на ЕС, са идентични. Отправи въпрос дали има данни за това колко граждани на САЩ биха искали да се откажат от гражданството си и дали събеседниците разполагат с конкретни примери за отделни граждани. Също така тя попита дали предвидените във FATCA прагове не означават, че повечето граждани са изключени от прилагането му. Тя повдигна и въпроса за междуправителствените споразумения и факта, че непропорционалният обмен на данни не е в съответствие с ОРЗД и не е необходимо да бъде, тъй като междуправителствените споразумения са подписани преди влизането в сила на ОРЗД. Попита дали има възможност за подобряване на ситуацията с обмена на данни, изискван от FATCA.

Марк Анжел попита за трудностите при получаването на ДИН и за конкретни примери на граждани, на които са отказани услуги. Също така той зададе въпрос кой инструмент е по-широкообхватен – FATCA или ОСПИ, и кой от тях е свързан с по-голям обмен на информация. Попита дали усилията на френското председателство по отношение на FATCA са дали резултати.

Кристина Маестре повдигна въпроса за общественото възприятие, а именно дали съществува риск позициите на ЕС да бъдат отслабени поради виждането, че се опитва да лобира в полза на лица с високо нетна стойност на активите. Също така тя попита за разходите и сложността при отказ от американско гражданство, както и за праговете, предвидени в законодателството. Тя зададе въпроса дали огромните количества данни, събирани от САЩ, не са непосилни за тях и дали вместо това ЕС не трябва да се съсредоточи върху праговете.

Александер Бернхубер попита дали събеседниците разполагат с информация дали FATCA е бил ефективен за залавянето на големи данъчни измами и дали е донесъл значителни допълнителни приходи от данъци.

Събеседниците отговориха, че всички споразумения са идентични по същество, но имат малки разлики, основани на специфични особености, като например различните видове банкови сметки, финансови продукти, правни основания и т.н. Всички споразумения съдържат клауза за „най-облагодетелствана нация“, така че ако на някоя от участващите държави бъде предложено улеснение, то автоматично ще се прилага и за всички останали държави. Също така те отбелязаха, че FATCA се отнася само за гражданите на САЩ, докато ОСПИ – за гражданите на всички държави, които са се присъединили към него. Те отбелязаха също, че има две нива на съответствие, а именно модел 1, при който информацията се докладва на държавата, която след това я изпраща на САЩ, и модел 2, при който финансовите институции предават данните директно на САЩ. Те повториха, че гражданите, попадащи под юрисдикцията на FATCA, действително срещат трудности, тъй като трябва да подават данъчни декларации и да наемат специалисти, които да им съдействат за спазването на акта. Поради клаузата за „най-облагодетелствана нация“ не е възможно да се намери решение за всяка държава поотделно. Реципрочността също е важна, тъй като въпреки че IRS получава данните, тя ги предоставя на други институции в САЩ. Данъчните аташета отговориха също, че няма надеждни данни за броя на гражданите в ЕС, засегнати от FATCA. Що се отнася до конкретни примери, те отбелязаха, че има много такива, включително съдебната практика в Нидерландия. Хората, родени през 80-те и 90-те години на миналия век, невинаги са получавали ДИН, а осигуряването на акт за раждане може да бъде изключително трудно за пребиваващите в Европа. Те отбелязаха, че източник на проблема е самият данъчен кодекс, но неговата промяна е почти невъзможна. Данъчните аташета отговориха, че предвидените от FATCA прагове не означават, че банките не трябва да извършват надлежна проверка на своите клиенти, свързани със САЩ, включително за да са сигурни дали трябва да бъде докладвано за конкретния клиент. Също така те отбелязаха, че самият ОСПИ на ОИСР е резултат от въвеждането на FATCA. Ирландският данъчен аташе отбеляза, че има непотвърдени данни за поне двама граждани, които са се обърнали към ирландския парламент за съдействие, тъй като са им били отказани банкови услуги. Събеседниците отбелязаха, че липсват статистически данни за въздействието на FATCA.

Що се отнася до съответствието с ОРЗД, те отбелязаха, че проблемите в това отношение

са неясни и е малко вероятно да бъдат подобрени, тъй като достъпът до лични данни теоретично е за целите на правоприлагането и в този смисъл САЩ могат да твърдят, че FATCA не създава проблеми по отношение на съответствието. Френският данъчен аташе заяви, че предложенията от „Зелената книга“ и допълнителните насоки могат да бъдат резултат от натиска от страна на френското председателство.

16:30 ч. – 18:00 ч.

Дискусия на кръгла маса с експерти и заинтересовани страни относно FATCA

Събеседниците изтъкнаха, че юрисдикцията на FATCA включва по непреднамерен начин случайни американци и американци, работещи в чужбина, което води до проблеми със спазването му. Също така те информираха членовете, че IRS не е имала капацитета да обработва всички данни, които се предават като част от обмена на данни, за да се гарантира спазването на акта. В началото лицата, обект на FATCA, е трябвало да плащат големи глоби, дори за малки суми дължими данъци; санкциите са били регресивни, а понякога за дължими данъци в малък размер са били налагани глоби, надвишаващи дължимата сума шест пъти, като за лицата с висока нетна стойност на активите глобите са били само до три пъти по-високи от дължимата сума. Един от събеседниците, който преди това е работил в IRS като вътрешен консултант, оказващ подкрепа на данъкоплатците, отправи административни и законодателни препоръки към Конгреса. Една от препоръките е била да се изключат добросъвестно лицата, пребиваващи в чужбина, но тя не е била приета. Друга препоръка е била да се рационализира докладването, при което IRS и Министерството на финансите е следвало да си докладват взаимно. Тази препоръка също не е била приета. Данъчните експерти и заинтересованите страни също така заявиха, че управлението на FATCA от страна на IRS е крайно неадекватно според Сметната палата на САЩ и Главния инспектор на данъчната администрация към Министерството на финансите, които са отбелязали, че прогнозите за приходите, осъществени чрез FATCA, не са били изпълнени и че IRS не е имала стратегически план за FATCA, а вместо това се е занимавала с „кампании“. Няма доказателства за генерирани данъчни приходи. Данните на IRS са с ниска стойност. Събеседниците подчертаха, че усилията, необходими за спазването на FATCA, са несъразмерни с печалбите, реализирани чрез акта. Липсват също данни за американците, пребиваващи и/или работещи в чужбина, и за това колко от тях спазват данъчното законодателство. „Изключението за една и съща държава“ би било законодателно решение, чрез което да се изключат реално пребиваващите в чужбина. Екстериториалното данъчно облагане е основната причина за проблемите, свързани със спазването на FATCA. Преминаването към модел на данъчно облагане, основан на местопребиваването, би решило тези проблеми. Икономическата ефективност на FATCA не е известна. Според събеседниците разходите за спазване на законодателството превишават значително приходите. Те подчертаха също така, че американците, живеещи в чужбина, нямат представителство в Конгреса, тъй като за тях не е определен избирателен район. Беше изтъкнато, че някои хора действително изпитват големи затруднения поради FATCA. Подчерта се още, че предвидените в акта данъчни правила определят по-големи санкции за американските граждани, живеещи в чужбина, отколкото данъчният режим на САЩ за пребиваващите в САЩ. Събеседниците заявиха, че окончателно цялостно решение ще бъде постигнато само ако се приеме система на данъчно облагане по местопребиваване в САЩ. Практическо решение би било Министерството на финансите да отмени изискването за притежаване на статут на местно лице за данъчни цели за гражданите на САЩ с

двойно гражданство по рождение. FATCA също така нарушава и принципа на недискриминация въз основа на националността. Събеседниците отново изтъкнаха разходите за спазване на акта, както и разходите и сложността при отказ от американско гражданство. Г-жа Бийн, събеседникът от предния ден, също взе участие в срещата и подчерта, че FATCA е бил приет след две изслушвания в Конгреса, по време на които поверителни информатори са представили сведения за американски граждани, укриващи активи в чужбина. Някои банки също са признали това и са платили глоби. Впоследствие банките са предоставили списъци с имената на тези лица. След влизането в сила на FATCA гражданите на САЩ вече не са имали безпрепятствен достъп до банковата тайна в чужбина. Също така тя отбеляза, че FATCA се прилага само над определени прагове и че е дал тласък на повишената данъчна прозрачност в световен мащаб. Г-жа Бийн посочи, че от 2012 г. американските финансови институции също е трябвало да докладват за клиенти, които са граждани на ЕС. Тя отбеляза, че за пребиваващите в САЩ лица също има изисквания да докладват пред IRS. Тя заключи, че повечето проблеми със спазването на FATCA и санкциите по него са били разрешени с времето и че докладването от трети страни на данъчните задължения на американските граждани гарантира, че данъчната система на САЩ е една от най-прозрачните в света. Подобренията в бюрокрацията следва да бъдат допълнително ускорени.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Яна Том започна с уточнението, че Хартата на основните права на Европейския съюз се прилага само при прилагането на правото на ЕС. Също така тя уточни, че целта на делегацията не е да атакува FATCA, а да намери общи решения за пребиваващите в ЕС лица, засегнати от него. Подчерта още, че липсата на данни буди сериозна загриженост, тъй като една програма не може да бъде управлявана добре, ако не разполага с данни. Тя повдигна и въпроса за очевидната липса на политическо представителство на американците в чужбина.

Марк Анжел попита за противоречивите сведения относно получаването на ДИН. Той попита също за реципрочността и за данните за допълнителните приходи, осъществени чрез FATCA.

Кристина Маестре отбеляза, че гражданите на ЕС, обект на FATCA, имат много ограничен достъп до консултации за това как да изпълнят изискванията за докладване съгласно акта. Тя изтъкна и факта, че тъй като на тези граждани често се отказват банкови услуги, понякога те са лишени и от възможността да ползват своите доходи, социални помощи и пенсии.

Марио Фуроре отбеляза, че сравняването на американския модел на докладване с швейцарския модел не е непременно правилно, тъй като последният не е моделът на докладване на ЕС, а петициите, които Европейският парламент получава, са от граждани на ЕС или от граждани на САЩ, които живеят и работят в Съюза. Тъй като САЩ и Еритрея са единствените държави с екстериториалното данъчно облагане, много хора биха приветствали улесняването от страна на САЩ на докладването и спазването на акта за лицата, които не пребивават в САЩ. Той отново подчерта, че делегацията е заинтересована да помогне за намирането на общоприемливо решение.

Улрике Мюлер отбеляза, че нейната страна е една от държавите, които са закупили списъци с имената на лица, укриващи данъци, и поради това борбата с избягването на данъци е важна за нея. Тя повдигна въпроса, че трябва да се намерят решения, включително при евентуално наследяване от граждани на САЩ, пребиваващи в ЕС. Тя се запита дали предложенията от „Зелената книга“ могат да доведат до някои от тези решения и дали ще получат подкрепа в Конгреса. Също така изтъкна несъразмерното количество данни, които се предават на САЩ заради FATCA, и проблемите, които създава това.

Представителите на заинтересованите страни отговориха на въпроса относно получаването на ДИН, като заявиха, че понякога самата IRS губи оригиналните документи. Също така те подчертаха, че в дипломатическите мисии на САЩ в чужбина вече няма данъчни аташета (от 2014 г.) и гражданите не могат да се обръщат към тях за съдействие, докато в посолствата в чужбина има няколко служби, които се занимават с наказателно преследване. Отново подчертаха, че много граждани със средни доходи са обект на FATCA. Разходите за докладване относно граждани на САЩ означават, че банките предпочитат изобщо да нямат американски клиенти. Банките, които все пак работят с такива клиенти, обикновено предпочитат лица с висока нетна стойност на активите. Предписаните от FATCA санкции все още са големи, а докладването понякога е твърде сложно и гражданите на САЩ, пребиваващи в ЕС, често трябва да наемат данъчни специалисти, което е свързано със значителни разходи. Те отбелязаха, че FATCA е еднопосочен поток от информация, а в междуправителствените споразумения се посочва само, че САЩ „ще се стремят“ също да предоставят информация. При ОСПИ има автоматичен обмен на информация, което гарантира, че данните се пренасят от място, където субектът не пребивава, към място, където субектът пребивава, и поради това ОСПИ е коренно различен. Раздел 7701/50A/B от Кодекса за вътрешните приходи предоставя на Министерството на финансите свободата на действие да прилага разпоредби, освобождаващи лицата с двойно гражданство по рождение от задълженията по FATCA. Заинтересованите страни също така отбелязаха, че гражданството е право и никой не следва да бъде принуждаван да се отказва от него, като избира между отказа и това да премине през сложен, скъп и тромав процес на спазване на данъчното законодателство. Всички заинтересовани страни се съгласиха, че окончателното решение трябва да бъде взето от Конгреса, включително чрез приемане на предложенията от „Зелената книга“, без да се ограничава с тях. Тъй като изборите в САЩ се организират на щатско равнище (включително федералните избори), американците в чужбина нямат избирателен район, а са разпръснати в избирателните райони по цялата територия на САЩ и поради това проблемите им не могат да излязат на преден план в предизборните дискусии.

20 юли 2022 г., сряда

9:30 ч. – 11:00 ч.

Среща с Джейн ГРАВЕЛ, старши специалист по икономическа политика, и Доналд Дж. „Дон“ МАРПЪЛС, специалист по публични финанси, в Изследователската служба на Конгреса

Двамата специалисти от Изследователската служба на Конгреса представиха институционалната структура на службата и начините, по които тя предоставя информация за изготвянето на законодателната политика на САЩ. Също така те представиха резюме на неотдавнашната си работа, свързана с проучване на

прилагането на FATCA и неговото въздействие, като обърнаха специално внимание на продължаващите проблеми, които засягат обикновените хора, като например трудностите при получаване на банкови услуги, тромавия процес на докладване, който е скъп, когато се извършва с помощта на специалисти, а в някои случаи трудностите при получаването на ДИН. От друга страна, те отбелязаха и подобренията в прилагането на FATCA с времето и изтъкнаха, че макар актът да не е променил основните данъчни правила за американците, живеещи в чужбина, той е повишил осведомеността за тези задължения и е добавил изисквания за докладване за чуждестранните финансови институции. Подчертаха, че за разлика от ОСПИ, при FATCA няма пълна реципрочност при обмена на информация. IRS получава повече информация за американските титуляри на сметки в чужбина, отколкото другите държави получават за чуждестранните титуляри на сметки в САЩ. Ще бъде необходимо законодателство, което да разреши събирането на нужните данни за пълна реципрочност, включително за салдата по сметките и действителните собственици.

В рамките на времето, отделено за въпроси и отговори, следните членове на делегацията зададоха въпроси или направиха коментари:

Яна Том подчерта, че Изследователската служба на Конгреса и Службата на Европейския парламент за парламентарни изследвания имат някои общи характеристики. Тя повдигна въпроса за непропорционалния поток от данни, наложен от FATCA, и попита събеседниците относно перспективите за подобрения по разглеждания въпрос.

Марк Анжел повдигна въпроса за случайните американци, които на практика са дългосрочно пребиваващи и граждани на ЕС, но подлежат на задълженията за докладване по FATCA, и отбеляза, че тези граждани са далеч от истинската целева група на FATCA.

Представителите на Изследователската служба на Конгреса признаха, че има неофициални сведения за нерешени проблеми с прилагането на FATCA, но в същото време подчертаха, че се полагат усилия за отстраняване на някои от недостатъците, както законодателни, така и административни. Законодателните усилия включват предложение за осигуряване на пълна реципрочност, внесено в бюджета на администрацията за финансовата 2023 г., както и предложение за предоставяне на ограничено освобождаване от някои данъци при напускане на страната за лицата с двойно гражданство с по-ниски доходи. Същевременно те предупредиха, че за тези предложения трябва да се събере мнозинство, което най-вероятно ще бъде много трудно.

11:45 ч. – 12:45 ч.

Среща със служители на Конгреса относно FATCA, координирана от Том БАРТХОЛД, ръководител на персонала, съвместната комисия по данъчно облагане на Камарата на представителите и Сената

Служителите на Конгреса разясниха работата на съвместната комисия по данъчно облагане и отбелязаха, че прилагането на FATCA поражда загриженост относно трудностите, с които се сблъскват американците в чужбина, включително отказа да им бъдат предоставяни банкови услуги. Те заявиха, че са отворени за намиране на решения на тези проблеми, включително чрез евентуално адаптиране на прилагането

на FATCA, за да се ограничи прилагането му за определени граждани. При все това подчертаха ограниченията, пред които е изправена всяка инициатива, тъй като всички инициативи трябва да съберат мнозинство в Конгреса. Служителите изтъкнаха липсата на осведоменост за проблемите, причинени от прилагането на FATCA. Те подчертаха, че вече съществуват изключения за определени групи граждани. Изразиха интерес към всички предложения за справяне с проблемите.

Яна Том попита относно пълната липса на данни по въпросите, свързани с FATCA. Тя припомни произтичащите от прилагането на акта проблеми, с които се сблъскват гражданите на ЕС, и подчерта, че след като някои посолства са спрели да назначават данъчни аташета, гражданите не са получавали никаква помощ. Отбеляза и въпроса за липсата на реципрочност при обмена на данни. Заяви, че от страна на САЩ изглежда няма политическа воля за коригиране на законодателството. Призова за създаване на канал за комуникация между САЩ и ЕС, който да работи за решаване на проблемите, свързани с FATCA.

Марк Анжел подчерта факта, че делегацията на РЕТІ има за цел да помогне на обикновените граждани, които се сблъскват с непропорционална тежест при спазването на акта. Също така той отбеляза, че съдействието за тези граждани от страна на САЩ би било много важно, както и смекчаването на евентуални непредвидени последици. Той посочи Директивата относно платежните сметки на ЕС⁴, която забранява дискриминацията.

Кристина Маестре отбеляза значението на това да се предоставя информация на пребиваващите в ЕС лица, които имат задължения по FATCA, както и на това те да получават ДИН и да се направи отказът от гражданство много по-лесен и по-евтин. Тя се поинтересува и от методите за мобилизиране на политическа воля за решаване на проблемите, свързани с FATCA, от страна на САЩ, включително дали би било възможно да се интегрират FATCA и ОСПИ.

Улрике Мюлер подчерта европейската подкрепа за данъчно облагане по местопребиваване, но в същото време подчерта, че разбира избора на САЩ да облагат гражданите си в чужбина. Все пак тя отбеляза, че САЩ трябва да намерят решения, за да не натоварват прекомерно своите граждани, пребиваващи в ЕС, с непропорционално тежък процес на спазване на законодателството. В това отношение създаването на гореща линия би могло да бъде стъпка напред. Също така тя отправи въпрос какви са шансовете предложенията от „Зелената книга“ да бъдат приети в Конгреса.

Александер Бернхубер попита за възможните срокове за приемане и въвеждане на законодателни корекции, ако има такива, и зададе въпроса дали административните мерки ще бъдат пътят напред.

Събеседниците отговориха, че е трудно да се мобилизира политическа воля по този въпрос в Конгреса поради липсата на избирателен район за американците в чужбина, но че делегации като тази на РЕТІ са най-ефективният начин за това. Апелирането към представителите и подчертаването на факта, че обикновените граждани изпитват

---

⁴ Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

затруднения поради FATCA, винаги е било от полза. Те се съгласиха, че административната тежест може да бъде голяма, включително за получаването на ДИН. Възможността да се създават евентуални вратички, които могат да бъдат използвани, също затруднява адаптирането на настоящата система. Те се съгласиха, че неотдашните съкращения на консулските услуги са важен въпрос, който ще изисква последващо обмисляне. Що се отнася до реципрочността, събеседниците отбелязаха, че САЩ не са ратифицирали Протокола за изменение на Конвенцията за административна взаимопомощ по данъчни въпроси и в резултат на това обменът на данни се извършва главно чрез двустранни споразумения с отделните държави. В този смисъл интегрирането на FATCA в ОСПИ би било предизвикателство. САЩ открито признават, че FATCA не е на първо място в дневния ред, тъй като засяга само малък брой граждани в чужбина. Поради това не може да бъде предложен график, но въпросите със сигурност няма да бъдат разгледани през следващите шест месеца. Разнообразието на изборителните групи на американци в чужбина прави много трудно събирането на подкрепа, но делегации като тази на РЕТІ са най-ефективният инструмент за създаване на инерция и стимулиране на промяна. Предложенията от „Зелената книга“ са важна политическа позиция, но Конгресът не приема редовно такива предложения. Опростяването на данъчните декларации също би могло да помогне и се правят усилия за постигането на това. Събеседниците се съгласиха, че липсата на данни е проблем в процеса на съставяне на политики. Те се съгласиха, че комуникацията между страните е желателна, като в нея следва да бъдат включени също всички страни на политическото разделение.

14:15 ч. – 14:45 ч.

Среща с представителя Ерик СУОЛУЕЛ

Конгресменът Суолуел приветства членовете на ЕП и отбеляза, че посещението се осъществява в бурни времена за американската политика, когато войната в Украйна продължава, а САЩ все още се съвземат от размириците след изборите. Той отбеляза, че глобализацията е довела до разпръскване на активите на гражданите на САЩ по целия свят. Въпреки че FATCA е приет с цел борба с измамите, САЩ разбират, че спазването му се отразява негативно на обикновените, спазващи закона американски граждани. Напредъкът в областта на цифровите технологии и изкуствения интелект би следвало да улесни отчитането на активите в бъдеще – както на законните, така и на незаконните, като се полагат усилия за отстраняване на недостатъците на FATCA.

Яна Том изтъкна липсата на разбиране от страна на ЕС относно факта, че няма данни за въздействието от FATCA. Тя отбеляза още, че FATCA нарушава духа на ОРЗД, но не и буквата му, тъй като междуправителствените споразумения са подписани преди влизането в сила на ОРЗД и поради това не е необходимо да се съобразяват с него. Реципрочността също е проблем, тъй като обменът на данни е непропорционален за ЕС. Тя зададе въпрос относно липсата на консулска помощ по данъчни въпроси.

Марк Анжел информира конгресмена за трудностите, с които се сблъскват случайните американци, и попита дали може да има някакво улеснение за добросъвестните лица, които пребивават извън САЩ. Също така той попита дали ОСПИ, по който САЩ не са страна, и FATCA, могат по някакъв начин да бъдат обединени в един режим.

Улрике Мюлер подчерта необходимостта от ориентиране към резултатите и попита за политическите разногласия по този въпрос и дали има вероятност предложенията от Зелената книга относно FATCA да бъдат приети. Тя подчерта, че консулските услуги по данъчни въпроси ще бъдат много важни за засегнатите от FATCA лица.

Кристина Маестре изрази съмнения, че САЩ ще съберат достатъчно политическа воля, за да внесат необходимите поправки във FATCA, като се има предвид политически чувствителният характер на данъчното облагане. Въпреки това тя попита какви други начини биха могли да се използват за подпомагане на гражданите, които изпитват затруднения поради FATCA. Тя отбеляза проблема с непропорционално големите санкции за обикновените граждани и трудностите им при получаването на банкови услуги и дори на ДИН. Подчерта, че начинът, по който проблемите се оповестяват публично, е от първостепенно значение, за да се изясни, че усилията за коригиране на FATCA не са продиктувани от намерението да се прикрият лица, които избягват или укриват данъци.

Конгресменът Суолуел взе под внимание разсъжденията относно непропорционалния характер на данните, предавани от ЕС като част от докладването по FATCA. Той заяви, че в законодателните си усилия в Конгреса той се стреми да постигне освобождаване от FATCA за гражданите на САЩ, които действително пребивават в чужбина. Това би било за предпочитане пред отказа от гражданство и би представлявало подходящ компромис. Докладването за такива лица няма да бъде задължение и за финансовите институции. Той отбеляза, че във връзка със защитата на личните данни понастоящем тече дебат относно евентуално законодателство, което би било подобно на ОРЗД, и когато то бъде гласувано, измененията в него биха могли да дадат възможност за решаване на въпросите, свързани с данните по FATCA. Въпреки това подчерта, че е все по-трудно да се отменя вече действащо законодателство. В конкретния случай опозицията срещу FATCA може да бъде много вредна за американските политици, тъй като може да бъде използвана, за да ги представи като хора, които се опитват да прикриват лица, които избягват или укриват данъци. Поради това събирането на мнозинство по този въпрос ще бъде трудно. Той беше много благосклонен към идеята за предоставяне на консулски служители, които да оказват помощ по данъчни въпроси. Изтъкна, че посещението на делегация от Европейския парламент е много ефективен начин да се включат въпросите на FATCA в дневния ред. Призова дипломатите от ЕС също да упражнят влияние върху членовете на Конгреса.

15:00 ч. – 15:30 ч.

Среща с представителя Ричард Нийл, председател на комисията за данъчното законодателство на Камарата на представителите и председател на съвместната комисия по данъчно облагане на Камарата на представителите и Сената

Председателят Нийл приветства членовете на ЕП и представи политическата ситуация в САЩ след размириците в Капитолия след изборите и последвалите разследвания и съдебни процеси. Също така той сподели вижданията си по по-общии въпроси, като например руската агресия срещу Украйна, вътрешнополитическите разногласия в САЩ по различни теми и предстоящите междинни избори за Конгрес на САЩ. Председателят Нийл разясни и ролята на съвместната комисия по данъчно облагане на Камарата на представителите и Сената, както и ролята на комисията за данъчното законодателство. Той се поинтересува от въпросите, свързани с FATCA, които са станали причина делегацията на PETI да посети страната.

Яна Том отново насочи вниманието към проблемите, с които се сблъскват обикновените граждани с незначителни връзки със САЩ, пребиваващи в ЕС, като например отказа на достъп до банкови услуги, трудностите и разходите при спазването на FATCA, административните затруднения при получаването на ДИН, липсата на помощ в консулствата и проблемите с пропорционалността.

Марк Анжел увери председателя, че интересът на делегацията на ЕП не е да прикрива избягването и укриването на данъци, а по-скоро да предотврати затрудненията за обикновените граждани. Той попита дали има достатъчно политическа воля за приемане на някои поправки във FATCA.

Председателят Нийл се ангажира да разгледа добросъвестно тези въпроси и да подкрепи всички административни усилия за облекчаване на проблемите, причинени от FATCA. Отбелязвайки изключително крехкото мнозинство в Конгреса, той подчерта предизвикателствата, пред които са изправени всякакви законодателни действия в настоящия политически климат.

16:00 ч. – 16:30 ч.

Среща с представителя Лойд ДОГЕТ, председател на подкомисията по здравеопазване към комисията за данъчното законодателство, член на съвместната комисия по данъчно облагане на Камарата на представителите и на Сената

Представителят Догет информира членовете на ЕП, че доскоро не е бил запознат с проблемите на случайните американци и че много активно се бори с укриването на данъци. Също така той уведоми членовете, че е изпратил писмо до министъра на финансите на САЩ – г-жа Джанет Йелън, и е изготвил законопроект, целящ отстраняване на проблемите, свързани с FATCA. Към момента на посещението няма отговор на писмото.

Яна Том отправи въпрос относно законодателната процедура и шансовете тя да приключи успешно, както и да се постигнат необходимите поправки на FATCA. Също така попита как да се управлява комуникацията по този въпрос. Тя повдигна и въпроса за реципрочността при обмена на данни.

Марк Анжел отбеляза, че в писмото на конгресмен Догет до министър Йелън се съдържа отлично определение за „случайни американци“ и се изтъкват също трудностите при получаването на ДИН. Той отбеляза, че репутацията на конгресмен Догет като борец срещу укриването на данъци му вдъхва доверие.

Конгресмен Догет отговори, че в края на 2022 г. ще има данъчно законодателство, което трябва да бъде представено, за да се удължи действието на някои разпоредби. Това ще осигури възможност, но успехът няма да е гарантиран. Именно в този момент може да бъде представен законопроектът на Догет. Приемането му само по себе си няма да реши проблема, но ще задължи IRS да изготви нови правила. Това от своя страна може да отнеме време. Що се отнася до комуникацията, конгресмен Догет отбеляза, че представянето на примери за обикновени хора, които имат проблеми заради FATCA, ще бъде начинът за постигане на напредък, включително в пресата. По отношение на реципрочността той информира членовете на ЕП, че се полагат усилия за постигането на сравними нива на обмен на данни между ЕС и САЩ.

10:00 ч. – 11:00 ч.

Среща в Министерството на финансите на САЩ с Хосе МУРИЙО, заместник помощник-секретар по международните данъчни въпроси в Службата за данъчна политика

Г-н Мурийо заяви, че Службата за данъчна политика е добре запозната с нерешените проблеми, с които пребиваващите в ЕС лица, свързани със САЩ, се сблъскват при спазването на FATCA, както и с високия риск, който някои финансови институции в САЩ смятат, че представлява спазването на FATCA. Той отбеляза, че Службата за данъчна политика провежда постоянни дискусии по тези въпроси с различни заинтересовани страни и понастоящем оценява дали могат да се разработят целеви насоки, които да балансират между подобряване на спазването на FATCA в международен план и борбата с избягването на данъци, от една страна, и гарантирането, че достъпът до банкови услуги може да бъде запазен, от друга. Той отбеляза продължаващия диалог с Комисията и изтъкна пред членовете на ЕП, че предложенията от „Зелената книга“ ще решат основните нерешени проблеми, засягащи пребиваващите в ЕС лица, свързани със САЩ, при спазването на FATCA, като същевременно посочи, че тези предложения трябва да бъдат приети от Конгреса.

Яна Том запита относно несигурността да бъдат приети предложенията от „Зелената книга“ предвид политическото разделение в Конгреса и липсата на удобно демократическо мнозинство и отправи въпрос дали административните мерки не биха били по-бърз начин за решаване на някои от проблемите.

Марк Анхел повтори, че целта на делегацията на РЕТІ не е да представлява интересите на лицата с висока нетна стойност на активите, а по-скоро да насочи вниманието към тежкото положение на обикновените граждани, на които в някои случаи се отказват банкови услуги поради това, че банките не желаят да поемат риска да имат клиенти, които не отговарят на изискванията, което би довело до значителни глоби за банката.

Улрике Мюлер попита дали има ясни данни за броя на лицата в ЕС, които са обект на спазването на FATCA, и за приходите, осъществени от акта за хазната на САЩ.

В отговор г-н Мурийо призна трудностите при приемането на предложенията от „Зелената книга“ относно спазването на FATCA в Конгреса и увери членовете на ЕП, че Министерството на финансите води постоянни разговори с IRS за намиране на административни решения на някои от въпросите. Също така той призна полезността на насоките относно спазването на FATCA. Отбеляза още, че е трудно да се установят конкретни данни за FATCA, независимо дали става въпрос за допълнителни приходи или за броя на гражданите, които са обект на акта, като същевременно посочи, че FATCA допринася за високите нива на спазване на данъчното законодателство. Също така увери членовете на ЕП, че САЩ нямат интерес от въвеждането на непропорционални наказателни мерки за неволни грешки или за липсващи ДИН на гражданите, а по-скоро от подобряване на спазването на законодателството като цяло.

15:00 ч. – 16:00 ч.

Среща с Дъг О'ДОНЪЛ, заместник-комисар по услугите и правоприлагането, Служба за вътрешни приходи

Г-н О'Донъл отбеляза, че IRS е наясно с множеството проблеми, които прилагането на FATCA може да породи за пребиваващите в ЕС лица, свързани със САЩ. Също така той призна, че в началото на прилагането на FATCA проблемите са били значително по-сериозни, отколкото се е очаквало, и че отрицателните им непредвидени последици са били силно подценени. Относно прилагането на FATCA са проведени подробни обсъждания със страните партньори от ЕС. IRS също е работила с Държавния департамент и Министерството на финансите за намиране на решения за рационализиране и опростяване на докладването по акта.

Яна Том подчерта, че прилагането на FATCA и свързаните с него задължения за докладване на практика водят до ситуация, при която банките в ЕС могат да бъдат отговорни за грешки на своите клиенти и поради това те нямат стимул да обслужват клиенти, свързани със САЩ. Тя отбеляза, че има няколко петиции от граждани, на които са били отказани такива банкови услуги. Повдигна въпроса и за това, че FATCA не би бил съвместим с ОРЗД, ако се прилага към него, и че обменът на данни, който той изисква, е непропорционален. В тази връзка тя зададе въпрос относно реципрочността. Попита за административните корекции, които трябва да бъдат направени. Повдигна и въпроса за данъчните аташета в посолствата и консулствата на САЩ. Подчерта, че ЕС не може да предоставя информация за спазването на FATCA, тъй като тя трябва да идва от САЩ.

Улрике Мюлер попита дали има данни колко граждани са се отказали от американското си гражданство заради FATCA или колко граждани на САЩ живеят в чужбина, по-конкретно в ЕС. Попита и за административните улеснения, които могат да бъдат направени от страна на САЩ. Тя се поинтересува от програмата на IRS за облекчаване на данъчни задължения. Попита също дали има възможност за опростяване на процеса за получаване на ДИН. Тя се поинтересува кои предложения имат шанс да бъдат изпълнени в близко бъдеще. Подчерта, че на равнището на местните клонове на чуждестранни финансови институции може да не достига ноу-хау относно изискванията за съответствие. Изрази подкрепата си за предложенията от „Зелената книга“ и за възстановяване на данъчните аташета в посолствата/консулствата на САЩ. Попита дали чуждестранна финансова институция подлежи на облагане с данък при източника в размер на 30%.

Косма Златовски подчерта липсата на политическо представителство на гражданите на САЩ, пребиваващи в ЕС, като същевременно призна, че в зависимост от държавата – членка на ЕС, броят на тези граждани варира значително. Поради тази липса на политически глас за тях е трудно да достигнат до висшите органи на САЩ. Той попита дали предложения като повишаване на праговете или други административни мерки биха могли да бъдат начин за облекчаване на проблемите на тези граждани.

Александер Бернхубер попита дали има данни за броя на гражданите, които подават данъчни декларации от чужбина, и подчерта необходимостта да се обърне внимание на трудностите, с които се сблъскват обикновените граждани при спазването на FATCA.

Марио Фуроре попита дали IRS има интерес да възстанови данъчните аташета в посолствата/консулствата на САЩ и какви са причините за тяхното премахване.

Заместник-комисар О'Донъл отговори, че няма данни за броя на лицата, които са се отказали от американското си гражданство заради FATCA и че също така няма данни за броя на гражданите на САЩ, живеещи в чужбина. По отношение на реципрочността заместник-комисарят изрази готовността си за работа с ЕС, но отбеляза, че междуправителствените споразумения са от компетенциите на Министерството на финансите. Той посочи, че е трудно да се разберат трудностите, с които се сблъскват лицата с ниски доходи, свързани със САЩ, тъй като във FATCA са предвидени прагове, които целят да изключат тези лица от докладването. Все пак той призна, че банки, отказващи банкови услуги на такива лица, е неприятно явление. Той посочи индивидуалния праг за докладване, който се равнява на 50 000 USD за пребиваващи в САЩ индивидуални титуляри на сметки на чуждестранни финансови институции, 200 000 USD за титуляри на сметки, живеещи в чужбина, и 400 000 USD за двойки, живеещи в чужбина. Заяви, че IRS работи по събирането на информация за броя на лицата, обект на FATCA, които са имали проблеми с финансовите институции. Не е в интерес на IRS да засегне дейността на чуждестранните финансови институции, които работят с граждани, свързани със САЩ, когато тези граждани са имали трудности при получаването на ДИН. За случайните американци и лицата с двойно гражданство IRS има програма за улесняване на спазването на законодателството, която включва отказ от гражданство. Тази програма не е широко разпространена. Програмата на IRS за облекчаване на данъчни задължения предвижда лицата да докладват и предоставят информация на опростена основа, както и отказ от гражданство. Също така той приветства законодателните предложения, целящи решаване на проблемите, свързани с FATCA, но отбеляза, че приемането им в Конгреса е свързано с политически предизвикателства. Същевременно увери членовете на ЕП, че IRS е добре запозната с проблемите, причинени от прилагането на акта за обикновените граждани. Г-н О'Донъл отговори, че IRS разполага с данни колко граждани са подали информация, за да спазят FATCA, но предизвикателството е, че не се знае колко граждани е трябвало да го направят, така че не могат да се сравнят данните. Поради това FATCA е ценен инструмент. Праговете за докладване съгласно FATCA са: 50 000 USD за пребиваващи в САЩ индивидуални титуляри на сметки на чуждестранни финансови институции, 200 000 USD за титуляри на сметки, живеещи в чужбина, и 400 000 USD за двойки, живеещи в чужбина. IRS и Министерството на финансите също водят разговори за проучване на възможни промени, свързани с FATCA. IRS е съобщила на чуждестранните финансови институции, че няма намерение да санкционира чуждестранните финансови институции, които са включени в списъка на чуждестранните финансови институции, спазващи FATCA, тъй като те не подлежат на облагане с данък при източника в размер на 30% върху активите в САЩ при неспазване. Това е предвидено за чуждестранните финансови институции, които не са в списъка. Той подчерта, че не е в интерес на IRS да изключва чуждестранни финансови институции от този списък поради грешки в докладването, свързани с ДИН и др. Изказа мнението, че ако чуждестранните финансови институции спазват изискванията, вероятно могат да бъдат спокойни, че няма да бъдат изключени от списъка поради неволни грешки в докладването от страна на клиенти. Това би подобрило ситуацията с предоставянето на банкови услуги. Той отбеляза, че нито една чуждестранна финансова институция в списъка не подлежи на облагане с данък при източника в размер на 30%, а малките и регионалните банки обикновено са освободени от някои задължения за докладване по FATCA или за тях има опростени изисквания за докладване. Подчерта, че IRS търси решения на предизвикателствата, породени от FATCA. Също така се ангажира да продължи да проучва административните мерки, които могат да бъдат приложени за облекчаване на проблемите. Що се отнася до консулските данъчни услуги, той отбеляза, че причините за премахването им са били

липсата на ресурси и дисбалансът във възможностите на различните консулства да предоставят услуги. Планът е да се увеличи помощта по телефона и онлайн. Той се ангажира да проучи възможностите за подобряване на тези услуги, но подчерта, че повторното откриване на служби за данъчна помощ като част от консулските услуги вече не е вариант за САЩ. Съществува платена телефонна линия, която се сблъсква с огромни трудности при обслужването на хората, поради което IRS работи усилено, за да я подобри.

Делегацията на Европейския парламент във Вашингтон получи уверение от американските си колеги в Конгреса на САЩ, че се полагат усилия за поправяне на несправедливостите, причинени от FATCA по отношение на гражданите на САЩ, гражданите с двойно гражданство на ЕС и САЩ, живеещи и работещи в ЕС, и случайните американци, които са родени в САЩ или в чужбина от американски родители, но нямат други връзки със страната. От друга страна, американските колеги изтъкнаха сложния политически контекст в САЩ, който затруднява постигането на напредък по въпроса. Делегацията се среща със заинтересовани страни, експерти по въпроса, представители на академичните среди, законодатели и правителствени служители на САЩ в рамките на поредица от срещи, за да разгледа тежкото положение на пребиваващите в ЕС граждани на САЩ, лицата с двойно гражданство и случайните американци. Представителите на засегнатите лица подчертаха сериозността на свързаните с това проблеми, независимо дали става въпрос за финансови санкции или отказ от страна на финансови институции в ЕС (които също подлежат на такива санкции за неспазване), значителна бюрокрация, липса на консулска помощ или липса на политическо представителство. Някои от представителите на засегнатите лица отстояваха мнението, че отказът от американско гражданство е единственото приемливо решение, но дори това е скъп и тромав процес.

По време на срещите делегацията на PЕTІ подчерта, че по никакъв начин не се застъпва за създаване на условия за избягване на данъци или укриване на данъци от граждани на САЩ или за изпиране на пари и укриване на активи чрез финансови институции на ЕС, а че целта ѝ е да изрази загрижеността на обикновените граждани с ниски и средни доходи, които се сблъскват с много пречки при достъпа до банкови услуги в чужди държави, и да подчертае неотложната необходимост от решаване на този проблем.

На членовете на ЕП бяха показани проект на законодателен акт, целящ коригиране на непредвидените последици от FATCA, и писмо до министъра на финансите – г-жа Йелън, в което се подчертава необходимостта от поправка на FATCA. Всички представители на САЩ дадоха висока оценка на делегацията, тъй като според тях има силна нужда да се повиши осведомеността по този въпрос в Капитолия, а делегации като тази на PЕTІ са най-добрият начин да се постигне това.

Понастоящем FATCA улавя в регулаторната си мрежа по-голямата част от обикновените, добросъвестни европейски граждани с американско или двойно гражданство, както и случайните американци, и ги обременява със сложна бюрокрация за неговото спазване. Поради това финансовите институции, които се опасяват, че ще бъдат засегнати от удържане на данък при източника върху активите им в САЩ при най-малкия случай на неспазване, отказват да предоставят услуги на тези граждани, включително основни платежни сметки, което е право, залегнало в законодателството на ЕС.

В допълнение към очевидните недостатъци на този наказателен инструмент, причиняващ съпътстващи щети, няма данни дали FATCA е довел до подобрения в събирането на данъци и следователно няма данни за ефикасността му в борбата с укриването на данъци

или ограничаването на избягването на данъци. Няма дори данни за броя на американците, които пребивават извън страната. Приблизителните оценки за техния брой варират от шест до девет милиона.

Налице е ясна необходимост да се въведат административни промени в прилагането на FATCA и да се подобри обменът на информация, изискван от акта, тъй като няма реципрочност с ЕС. Следва да се отбележи също така, че целта на FATCA, а именно установяването на изисквания за докладване за американските граждани, пребиваващи извън САЩ, е резултат от модела на данъчно облагане, основан на гражданството (за разлика от модела, основан на местопребиваването), който се прилага само в САЩ и Еритрея. Когато дадено лице стане гражданин на САЩ, включително по силата на раждане на американска земя, се създава група от лица с ограничени връзки със САЩ, за които е изключително трудно да получат ДИН, необходим за спазването на FATCA. Това е една от причините пребиваващите извън САЩ граждани да бъдат отхвърляни от чуждестранните банки.

Законодателите от двете страни на Атлантическия океан трябва да продължат да работят усилено, за да гарантират, че непредвидените последици и съпътстващите щети от FATCA ще бъдат премахнати.

Препоръки

Европейският парламент като цяло и комисията по петиции в частност се съобразяват напълно с разграничаването на правомощията на Съюза, за които съгласно принципа на предоставените правомощия се посочва, че Съюзът следва да действа единствено в рамките на ограниченията на правомощията, предоставени му от държавите членки в Договорите, за да бъдат постигнати определените в тях цели.

След провеждането на това констативно посещение се отправят следните препоръки към компетентните органи:

1. Да се гарантира, че както на гражданите на САЩ, така и на финансовите институции в ЕС ще бъде предоставена подходяща, безплатна и изчерпателна информация относно спазването на FATCA;
2. Да се даде възможност на гражданите на ЕС, които подлежат на изискванията за докладване по FATCA, да използват опростено докладване или да бъдат изцяло освободени от него за тези, които добросъвестно и дългосрочно пребивават в ЕС;
3. Да се гарантира, че несправедливостите, причинени от FATCA, особено тези, водещи до финансови санкции, с които се сблъскват гражданите с двойно гражданство на ЕС и САЩ, живеещи и работещи в ЕС, както и случайните американци, ще бъдат коригирани;
4. Да се предостави помощ на гражданите на ЕС и финансовите институции относно спазването на данъчното законодателство, включително чрез възстановяване на данъчните аташета в посолствата и консулствата на САЩ и подобряване на наличността на горещи линии и онлайн ресурси;
5. Държавите членки да упълномощят Комисията въз основа на член 216 от Договора за функционирането на Европейския съюз да договори общо споразумение относно FATCA със САЩ, което да замени действащите понастоящем двустранни междуправителствени споразумения, да защити европейската автономност и да гарантира пълна реципрочност и съответствие с правото на ЕС, по-специално с ОРЗД;

6. Да се взаимодейства със САЩ за осигуряване на лесен и достъпен път за отказ от американско гражданство за тези, които желаят да направят това;
7. Да се гарантира, че гражданите на САЩ, които никога не са работили и не са пребивавали в САЩ като пълнолетни лица, ще бъдат изцяло освободени от задължението да докладват по FATCA;
8. Да се гарантира прилагането на Директивата относно платежните сметки, съгласно която всички пребиваващи в ЕС лица имат право на платежна сметка с основни характеристики.
9. Да се координират действията на ЕС за опростяване на изискванията за спазване на FATCA от страна на гражданите на ЕС и финансовите институции;
10. Да се поиска от САЩ да издават редовни насоки относно спазването на FATCA за гражданите на САЩ и финансовите институции;
11. Да се създаде работна група ЕС – САЩ по спазването на FATCA;
12. Да се гарантира, че съответните разпоредби на ЕС относно защитата на данните се спазват, когато е целесъобразно.

Във връзка с петиции № 1088/2016, № 1470/2020, № 0323/2021 и № 0394/2021 комисията по петиции отправя следната препоръка:

Изброените по-горе петиции следва да останат отворени; в очакване на по-нататъшно развитие ще бъдат взети решения на по-късен етап за това как да се процедира с тях.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ОТ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.03.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 27 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Andris Ameriks, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Francesca Donato, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Ana Miranda, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Massimiliano Smeriglio, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Mario Furore, Sylvie Guillaume, Maite Pagazaurtundúa, Cristian Terheş
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Estrella Durá Ferrandis, Bogdan Rzońca

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

27	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Kosma Złotowski
NI	Francesca Donato, Mario Furore, Tatjana Ždanoka
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypourouopoulos, Dolores Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Estrella Durá Ferrandis, Sylvie Guillaume, Cristina Maestre Martín De Almagro, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

0	-
---	----------

0	0
---	----------

Легенда на използваните знаци:

+ : „за”

- : „против“

0 : „въздържал се“